

1. Nazwa kierunku	<b>filozofia</b> [Philosophy]
2. Wydział	Wydział Humanistyczny
3. Cykl rozpoczęcia	2019/2020 (semestr zimowy), 2020/2021 (semestr zimowy)
4. Poziom kształcenia	studia drugiego stopnia
5. Profil kształcenia	ogólnoakademicki
6. Forma prowadzenia studiów	stacjonarna
7. Kod ISCED	0223 (Filozofia i etyka)
8. Związek kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym misją uczelni	<p>Instytut Filozofii UŚ, kierując się zasadami zgodnymi z Misją Uniwersytetu Śląskiego, nawiązuje w swojej działalności naukowo-dydaktycznej do przyjętej przez Senat UŚ „Strategii rozwoju Uniwersytetu Śląskiego na lata 2012–2020”. Cele strategiczne Instytutu Filozofii są zbieżne z celami Uniwersytetu Śląskiego.</p> <p>Cel strategiczny 1: Zespołowa praca badawcza i badania naukowe na wysokim poziomie. W Instytucie Filozofii prowadzone są badania w zakresie nauk humanistycznych, jak również o charakterze interdyscyplinarnym. Te ostatnie zostały zintensyfikowane w roku 2015 dzięki uruchomieniu międzydziedzinowego kierunku – Kognitywistyka pierwszego stopnia, a następnie w roku 2019, w którym został uruchomiony stopień drugi. Badania podstawowe, realizowane często przy współpracy z Europejskimi ośrodkami naukowymi (z Niemiec, Austrii, Anglii, Szkocji, Czech, Słowacji, czy Turcji), prowadzone są przez poszczególne zespoły badawcze Instytutu Filozofii (m.in. dotyczą one problematyki historii filozofii starożytnej, średniowiecznej, nowożytnej, współczesnej, najnowszej, historii filozofii polskiej, filozofii systemowej, filozofii systematycznej, społecznej, antropologii, etyki, estetyki, metodologii nauk, logiki, epistemologii, ontologii czy filozofii umysłu i kognitywistyki). Badania ukierunkowane są zarówno na klasyczne problemy filozoficzne, jak i te, nurtujące współczesnego człowieka i wymagające osadzenia refleksji humanistycznej w szerszej, interdyscyplinarnej perspektywie, łączącej dziedziny nauk humanistycznych, społecznych, ścisłych i przyrodniczych z naukami inżyniersko-technicznymi. W efekcie tego praca badawcza pracowników Instytutu posiada charakter nie tylko teoretyczny, lecz także praktyczny. Warto podkreślić, iż prace zespołów naukowo-badawczych często prowadzone są przy partnerskim współdziałaniu studentów i doktorantów. Badania naukowe prowadzone w Instytucie Filozofii realizowane są dzięki środkom finansowym pochodzącym z dotacji statutowych oraz grantów badawczych. Instytut Filozofii UŚ wydaje własne recenzowane czasopismo naukowe – Folia Philosophica, którego redaktorem naczelnym jest dr hab. Dariusz Kubok, a zastępcą redaktora jest dr hab. Tomasz Kubalica.</p> <p>Cel strategiczny 2: Innowacyjne kształcenie i konkurencyjna oferta dydaktyczna. Kształcenie studentów na kierunku Filozofia odbywa się w systemie trzyletnich studiów licencjackich oraz dwuletnich studiów magisterskich. Mimo tego, że profil studiów z filozofii ma charakter ogólnoakademicki i czysto teoretyczny, zakładane efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych zasadniczą rolę przypisują konkretnym elementom, jakie mogą zostać praktycznie wykorzystane przez naszych absolwentów. Ten praktyczny wymiar oferty dydaktycznej konsultowany jest regularnie zarówno z aktualnymi studentami, jak również z absolwentami oraz potencjalnymi interesariuszami zewnętrznymi. Jednym z efektów takich konsultacji jest wciąż doskonała propozycja programowa realizowana przez cztery specjalności, jakie mają do dyspozycji nasi studenci (dwie specjalności na pierwszym i dwie na drugim stopniu studiów, w tym specjalność międzynarodową prowadzoną razem z Instytutem Filozofii Uniwersytetu Matej Bela w Bańskiej Bystrzycy i Wydziałem Filozoficznym Uniwersytetu Ostrawskiego). Taka formuła zapewnia możliwość ciągłego ulepszania programu oraz dostosowywania tematyki do zmieniającej się sytuacji, także na rynku pracy. Zgodnie z nowym paradygmatem kształcenia akademickiego ciągła weryfikacja oferowanego programu nauczania ma na celu nie tylko zapewnienie najwyższej jakości kształcenia – co oczywiście pozostaje bezwzględnie priorytetem, lecz dodatkowo oznacza pogłębioną świadomość odpowiedzialności za zawodowo-egzystencjalne losy naszych absolwentów. W tym celu niezwykle istotne jest, by oferowany program posiadał elastyczną strukturę, co oznacza, że oprócz modułów obowiązkowych, zawierających niezbędny kanon wiedzy i umiejętności,</p>

	<p>studenci mają możliwość wyboru zajęć spośród licznych modułów o tematyce, która interesuje ich szczególnie. Dzięki temu nasi studenci otrzymują wszechstronne, interdyscyplinarne wykształcenie uzupełnione o wiedzę i umiejętności specjalistyczne. Jednocześnie zakładane efekty uczenia się mają za zadanie zaszczepienie w studentach praktycznych umiejętności pracy zespołowej, kreatywnego rozwiązywania problemów, nieszablonowego myślenia i szeroko rozumianej przedsiębiorczości. To wszystko ma na celu zwiększenie szansy naszych absolwentów na znalezienie satysfakcjonującego ich zatrudnienia.</p> <p>Oferta dydaktyczna studiów na kierunku Filozofia pierwszego i drugiego stopnia będzie ulegać ciągłej weryfikacji i aktualizacji tak, by stanowiła interesującą propozycję zarówno dla studentów naszego Regionu, jak i spoza Śląska, w tym także dla studentów zagranicznych. Jednocześnie elastyczność programu pozwala studentom na bezproblemowe korzystanie z oferty programów MOST i Erasmus+ i CEPUS.</p> <p>Cel strategiczny 3: Aktywne współdziałanie z otoczeniem.</p> <p>Zgodnie z przyjętą przez Uniwersytet Śląski ideą „uniwersytetu trzeciej misji” czy inaczej „uniwersytetu odpowiedzialnego” Instytut Filozofii, realizując własne, autonomiczne cele poznawcze i edukacyjne, z całą świadomością przyjmuje współodpowiedzialność za otaczające go środowisko społeczno-kulturowe. Kształcąc swoich absolwentów, nie zapominamy o roli, jaką powinni oni odegrać we współtworzeniu przyszłości regionu, kraju, Europy.</p> <p>Współpraca Instytutu z otoczeniem obejmuje współdziałanie z innymi ośrodkami akademickimi – krajowymi i europejskimi. Była ona także realizowana poprzez międzynarodowe i interdyscyplinarne inicjatywy „Centrum Zrównoważonego Rozwoju i Społeczeństwa Informacyjnego” (później przemianowanego na „Międzynarodowe Centrum Postępu Społecznego”). Inicjatywy te w swych treściach obejmowały różne, nie tylko humanistyczne i społeczne, ale także i przyrodnicze czy informatyczne aspekty związane z kształtowaniem strategii zrównoważonego rozwoju w skali lokalnej i narodowej oraz perspektywę kształtowania się społeczeństwa informatycznego. Pracownicy Instytutu są ponadto częstymi gośćmi regionalnych szkół, a uczniowie tych szkół z kolei mają możliwość skorzystania z wykładów, prowadzonych dla nich w Instytucie Filozofii. Dzięki prowadzonym studiom podyplomowym (m.in. kursy: Filozofia i etyka Filozoficzne warsztaty rozwojowe, Metody coachingowe w edukacji) Instytut Filozofii dociera również do środowiska pracowników różnych branż, którzy pragną uzupełnić swoje wykształcenie lub zaspokoić własne pasje.</p> <p>Regularne spotkania z absolwentami i potencjalnymi interesariuszami zewnętrznymi mają na celu wypracowanie dla Instytutu pozycji społecznie użytecznej i tym samym zapewnienie naszym studentom – przede wszystkim ze względu na oferowany im kapitał wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych – jak najlepszych warunków do podjęcia współpracy z przyszłymi pracodawcami.</p> <p>Cel strategiczny 4: Systemowe zarządzanie Instytutem.</p> <p>Ważnym elementem systemowego zarządzania Instytutem jest planowanie średnio- i długookresowe, które jest zbieżne z celami strategicznymi Uniwersytetu Śląskiego. Instytut Filozofii, jak i współpracujący z Instytutem pracownicy innych jednostek Uniwersytetu Śląskiego, kładą szczególny nacisk na utrzymywanie wysokiej jakości oferty dydaktycznej i naukowej (np. dzięki udziałowi w szkoleniach mających na celu podniesienie umiejętności organizacyjnych i dydaktycznych), a także na adaptację do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych. Służą temu liczne kontakty naukowe z ośrodkami w kraju i za granicą. Jednym z efektów tej współpracy jest uruchomienie międzynarodowej specjalności „studia filozoficzne” na Filozofii drugiego stopnia prowadzonej razem z Instytutem Filozofii Uniwersytetu Matej Bela w Bańskiej Bystrzycy i Wydziałem Filozoficznym Uniwersytetu Ostrawskiego, w roku akademickim 2019-2020. Innym, wzbogaconą o wykłady zagranicznych profesorów ofertą dydaktyczną kierunków prowadzonych przez Instytut Filozofii. Zamierzamy te kontakty nadal rozwijać oraz dążyć do zwiększenia naszej oferty dydaktycznej o wykłady renomowanych naukowców z wiodących ośrodków akademickich. Ponadto zamierzamy w dalszym ciągu racjonalizować strukturę organizacyjną i usprawniać proces decyzyjny związany z doskonaleniem jakości kształcenia, jak i powiązanej z nią działalności naukowej.</p>
9. Liczba semestrów	4
10. Tytuł zawodowy	magister
11. Specjalności	filozoficzno-kulturowa [Philosophical - Cultural] studia filozoficzne [Philosophical Studies]
12. Semestr od którego rozpoczyna się	1

	realizacja specjalności	
13.	Procentowy udział dyscyplin naukowych lub artystycznych w kształceniu (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	<ul style="list-style-type: none"> <li>[dyscyplina wiodąca] filozofia (dziedzina nauk humanistycznych): 100%</li> </ul>
14.	Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych lub artystycznych do których odnoszą się efekty uczenia się w łącznej liczbie punktów ECTS (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	filozoficzno-kulturowa: <ul style="list-style-type: none"> <li>[dyscyplina wiodąca] filozofia (dziedzina nauk humanistycznych): 100%</li> </ul> studia filozoficzne: <ul style="list-style-type: none"> <li>[dyscyplina wiodąca] filozofia (dziedzina nauk humanistycznych): 100%</li> </ul>
15.	Liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	filozoficzno-kulturowa: 120, studia filozoficzne: 120
16.	Procentowy udział liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach wybieranych przez studenta modułów kształcenia w łącznej liczbie punktów ECTS	filozoficzno-kulturowa: 68%, studia filozoficzne: 57%
17.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (lub innych osób prowadzących zajęcia) i studentów	filozoficzno-kulturowa: 120, studia filozoficzne: 120
18.	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dyscyplin w ramach dziedzin nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	filozoficzno-kulturowa: 6, studia filozoficzne: 6
19.	Warunki wymagane do ukończenia studiów z określoną specjalnością	<u>filozoficzno-kulturowa</u> Zaliczenie modułów przewidzianych w planie studiów dla specjalności.  <u>studia filozoficzne</u> Zaliczenie modułów przewidzianych w planie studiów dla specjalności.
20.	Organizacja procesu uzyskania dyplomu	Student wybiera promotora pracy dyplomowej z listy seminariów dyplomowych dostępnych w danym roku akademickim, a następnie rejestruje się na wybrane seminarium w systemie USOS. Student wraz z promotorem ustala temat pracy i w ciągu trzech semestrów realizuje poszczególne efekty uczenia się założone w opisie modułu. Egzamin dyplomowy (licencjacki i magisterski) składany jest w

		formie ustnej przed komisją powołaną przez Instytut Filozofii składającą się z przewodniczącego i dwóch członków (promotor pracy, recenzent pracy). Procedura składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych jest zgodna z Zarządzeniem nr 16 Rektora UŚ w Katowicach z dnia 28.01.2015 roku.
21.	Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki	<u>filozoficzno-kulturowa</u> Nie dotyczy <u>studia filozoficzne</u> Nie dotyczy
22.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki	filozoficzno-kulturowa: 0, studia filozoficzne: 0
23.	Łączna liczba punktów ECTS, większa niż 50% ich ogólnej liczby, którą student musi uzyskać: <ul style="list-style-type: none"> <li>na kierunku o profilu ogólnoakademickim w ramach modułów zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinach naukowych lub artystycznych związanych z tym kierunkiem studiów;</li> <li>na kierunku o profilu praktycznym w ramach modułów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne</li> </ul>	filozoficzno-kulturowa: 114, studia filozoficzne: 117
24.	Ogólna charakterystyka kierunku	Studia filozoficzne oferowane przez Instytut Filozofii Uniwersytetu Śląskiego umożliwiają zarówno zdobycie ogólnej wiedzy z historii idei i myśli filozoficznych, jak i praktycznych umiejętności i kompetencji społecznych, które są coraz częściej poszukiwane na coraz bardziej nasyconym specjalistami rynku pracy. Absolwent studiów filozoficznych przedstawia zatem wysoką kulturę intelektualną popartą wiedzą o szerokim zakresie problemowym, a ponadto dysponuje umiejętnościami i kompetencjami, które umożliwiają mu elastyczne dostosowanie się do dynamicznie zmieniającego się rynku pracy oraz dają podstawy do samodzielnego i dojrzałego podejścia do życia. Wymiana poglądów, jakie towarzyszą dyskusjom na zajęciach i w kontaktach towarzyskich, wyrabiają postawę tolerancji i otwarcia. Nabyta wiedza pozwala na krytyczny stosunek do współczesnego świata. Dystans i otwartość wobec spraw życia codziennego daje pole do wykazywania kreatywności wobec jego problemów. Dodatkowo praktyczne umiejętności w zakresie krytycznej analizy informacji, uporządkowanego i logicznego myślenia, formułowania i uzasadniania opinii i rozumienia złożonych zjawisk współczesnego świata dają doskonałe narzędzia, jakimi posługuje się współczesny intelektualista, posiadający swoje własne zdanie, myślący krytycznie, abstrakcyjnie ale i twórczo, odrzucający obiegowe opinie, stereotypy i przesady.
25.	Ogólna charakterystyka specjalności	

#### filozoficzno-kulturowa

Specjalność filozoficzno-kulturowa wychodzi naprzeciw współczesnym tendencjom w pojmowaniu filozofii i jej przydatności w życiu społecznym. Filozofia, przestając być odizolowaną od życia dyscypliną akademicką, nabiera coraz bardziej znaczenia praktycznego. Dlatego oprócz pogłębionej profesjonalnej wiedzy ogólnofilozoficznej, specjalność proponuje przedmioty, których studiowanie przynosi praktyczne umiejętności i kompetencje pożądane w różnych sferach życia społecznego i zawodowego.

#### studia filozoficzne

Specjalność "studia filozoficzna" stanowi międzynarodowe przedsięwzięcie, w którym uczestniczą uniwersytety z trzech krajów: Republiki Czeskiej (Wydział Filozofii Uniwersytetu w Ostrawie), Słowacji (Instytut Filozofii, Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy) i Polski (Instytut Filozofii, Uniwersytet Śląski w Katowicach). Celem specjalności "studia filozoficzne" jest umożliwienie absolwentom studiów licencjackich, którzy wykazują już znajomość podstawowych zagadnień historii filozofii, dalszego rozwoju naukowego na polu badań o charakterze międzynarodowym. Studenci będą mieli możliwość specjalizacji zwłaszcza w zakresie historii myśli filozoficznej (szczególnie w kontekście klasycznej filozofii starożytnej i rozwoju jej tradycji w czasach późniejszych), w filozoficzno-metodologicznych i naukowo-filozoficznych zagadnieniach (stanowiących podstawę konceptualnego i filozoficznego podejścia do problemu wiedzy), a także w kwestiach filozofii społecznej, politycznej i filozofii prawa (obszar filozofii praktycznej), a zatem w zagadnieniach, które dotyczą w znacznej mierze aktualnych problemów współczesnego społeczeństwa. Takie ukierunkowanie programu studiów pozwala objąć odpowiednie obszary filozofii jako takiej (historia filozofii, systematyczna filozofia teoretyczna i praktyczna), jednocześnie odzwierciedlając charakter działalności badawczej trzech partnerskich uniwersytetów. Dzięki takiemu podejściu studentki oraz studenci będą mieli okazję do porównania stanu badań oraz metod badawczych w poszczególnych ośrodkach naukowych, a także do poszerzenia swojej wiedzy zgodnie z trzema narodowymi tradycjami filozoficznymi: Polski, Republiki Czeskiej oraz Słowacji. Będą w stanie zrozumieć nie tylko macierzysty kontekst omawianych podczas studiów zagadnień, ale również umieścić je w szerszej (to znaczy międzynarodowej) perspektywie. Sprzyjać temu będą zarówno wizyty studentów w zagranicznych ośrodkach naukowych, jak również metody realizowanej podczas zajęć pracy, która polegać będzie między innymi na lekturze stosownej literatury o statusie międzynarodowym oraz różnych dla danych ośrodków naukowych sposobach podejmowania i omawiania zagadnień problemowych. W ten sposób studenci zdobędą narzędzia teoretyczne dla krytycznego i metodycznego podejścia do analizy i rozwiązywania aktualnych kwestii naukowo-filozoficznych lub historyczno-filozoficznych.